

תזכיר חוק

א. שם החוק המוצע

חוק ניירות ערך (תיקון מס'....)(מערכת הצבעות אינטרנטית), התשע"ג-2012.

ב. מטרת החוק המוצע והצורך בו

חוק זה נועד לכונן את התשתית המשפטית להקמתה ולפעילותה של מערכת הצבעות אינטרנטית, שבאמצעותה יוכלו מחזיקים בניירות ערך להצביע באסיפות שבהן הם זכאים להצביע, באמצעות האינטרנט. מהלך זה נועד לעודד בעלי מניות ומחזיקים בתעודות התחייבות (להלן - מחזיקים בניירות ערך) מן הציבור לממש את זכויות ההצבעה שלהם באסיפות ועל ידי כך להביא להגברת מעורבותם בקבלת החלטות. נכון להיום, שיעור השתתפות הציבור בקבלת ההחלטות בתאגידים המדווחים, ובכלל זה בחברות הציבוריות, נמוך. הסיבות לכך מגוונות, ובין היתר נוגעות לכך שהליך ההצבעה, הדורש ככלל קבלת אישורי בעלות בניירות הערך מחברי הבורסה, מסורבל ובלתי נגיש. מערכת ההצבעות האינטרנטית המוקמת בחוק זה, נועדה להקל את נגישותם של הזכאים להצביע באסיפות למידע ולאפשרות מימוש זכויות ההצבעה שלהם, והכל מבלי להשית עליהם עלויות כלשהן. במילים אחרות, התכלית היא הסרת החסם הטכני, ככל שהוא זה המונע מן הציבור להיות אקטיבי יותר ולממש את זכויות ההצבעה שלו. המודל המוצע נועד להוסיף על האפשרויות העומדות כיום למחזיקים בניירות ערך להצביע באסיפות שבהן הם זכאים לכך (נוכחות פיזית באסיפות, הצבעה באמצעות מיופה כוח, מסירת כתב הצבעה למזמן האסיפה או שליחתו בדואר רשום). מדובר בערוץ נוסף, נוח, זמין באופן רציף בכל שעות היממה וידידותי למשתמש. אחד היתרונות הבולטים בערוץ זה הוא שאין הוא מצריך קבלת אישור בעלות בנייר ערך מאת חבר הבורסה, המהווה כיום תנאי להשתתפות ולהצבעה באסיפה.

ג. עיקרי החוק המוצע

החוק המוצע בשילוב עם ההוראות העוסקות בהצבעה באסיפות באמצעות כתב הצבעה המעוגנות בסעיפים 87 ו-89 לחוק החברות ביחס לבעלי מניות ובסעיף 35ב3 לחוק ניירות ערך ביחס למחזיקים בתעודות התחייבות (להלן - הסדר ההצבעה בכתב), מהווים את התשתית המשפטית להקמתה ולפעילותה של מערכת ההצבעות האינטרנטית. הסדר ההצבעה בכתב מאפשר למחזיקים בניירות ערך להצביע באסיפות במספר מצומצם של נושאים על סדר היום באמצעות מסירת כתב הצבעה למזמן או שליחתו בדואר רשום. בכתב ההצבעה מציין המחזיק בנייר את אופן הצבעתו, וככל שנייר הערך אינו רשום על שמו, שכן במרבית המקרים ניירות ערך רשומים על שם החברה לרישומים - חייב המחזיק לצרף גם אישור בעלות בנייר הערך מאת חבר הבורסה שבאמצעותו הוא מחזיק בו. החוק המוצע מרחיב את הסדר ההצבעה בכתב באופן שמחזיק בנייר ערך יוכל להצביע באסיפות, בכל הנושאים, באמצעות כתב הצבעה דרך מערכת ההצבעות האינטרנטית, וזאת מבלי לצרף אישור בעלות בנייר הערך מאת חבר הבורסה.

השלמת התשתית המשפטית להקמתה ולפעילותה של מערכת ההצבעות האינטרנטית, תיעשה בתקנות לפי חוק החברות ובכללים שתקבע רשות ניירות ערך (להלן – הרשות). התקנות יתייחסו, בין היתר, לאופן השימוש במערכת והפעלתה, לחובות חברי הבורסה ביחס למערכת וכלפי לקוחותיהם ולהוכחת בעלות בנייר ערך באמצעות המערכת. במסגרת הכללים שתקבע הרשות, יינתן, בין היתר, פירוט טכני להוראות התקנות ויסופקו הסברים בקשר למנגנון ההצבעה. הכללים נועדו להבטיח גמישות בהפעלת המערכת מבחינה מחשובית-טכנולוגית בהתאם לסביבה הטכנולוגית המשתנה. החוק המוצע, הסדר ההצבעה בכתב, התקנות והכללים שלובים זה בזה, וביחד מהווים את מכלול ההסדרה של מערכת ההצבעות האינטרנטית, שאלו הם עיקריה:

1. ההצבעה במערכת ההצבעות האינטרנטית תתאפשר רק למי שבמועד הקובע, כפי שפורסם בדוח זימון האסיפה, מחזיק בנייר הערך הרלוונטי לאסיפה באמצעות חשבון ניירות ערך אצל חבר בורסה (להלן – מצביע פוטנציאלי).
2. חברי הבורסה הינם חוליה מרכזית במנגנון ההצבעה האינטרנטית. הם יידרשו, מצד אחד, להעביר למערכת ההצבעות פרטים על אודות מצביעים פוטנציאליים המחזיקים בניירות ערך באמצעותם, ומנגד, להעביר למצביעים הפוטנציאליים הללו את המידע הנדרש להם לצורך הצבעה, ובכלל זה מידע על אודות האסיפה הרלוונטית וקוד גישה הנדרש לשם הזדהות במערכת ההצבעות.
3. המצביעים הפוטנציאליים, מצדם, ייגשו באמצעות הקודים שקיבלו מחברי הבורסה ויצביעו בפעולה פשוטה.
4. בסמוך לפני פתיחת האסיפה הפיסית תינעל מערכת ההצבעות האינטרנטית ותמציא למי שזימן את האסיפה קובץ פלט של ההצבעה שנערכה דרכה. המצאת הקובץ תיעשה באמצעות מערכת יעל (מערכת דואר אלקטרוני מאובטח להמצאת מסמכים מהרשות לגופים המפוקחים על ידה). מזמן האסיפה יידרש לגשת למערכת יעל לפני פתיחת האסיפה ולוודא שקיבל את קובץ הפלט.
5. לשם אבטחת הנתונים שהועברו אל מערכת ההצבעות האינטרנטית או ממנה תעשה הרשות שימוש במערכות תוכנה וחומרה מהימנות המעניקות הגנה מפני חדירה, שיבוש, הפרעה או גרימת נזק למחשב או לחומר מחשב, והמקנות רמה סבירה של זמינות ואמינות. מאחר שהמערכת משמשת למימוש זכותו הקניינית של בעל נייר הערך להצביע, עליה לאפשר רמה גבוהה של אמינות ובכלל זה לעניין שעון המערכת שישמש לפתיחה וסגירה של ההצבעה, וגיבוי למקרה של תקלה. בנוסף, יקבע עיקרון לפיו העברת המידע על אודות הזכאים להצביע אל המערכת והשימוש בו במערכת ייעשה, ככל הניתן, באופן המצמצם את החשיפה של המידע המזוהה על אודות הזכאים להצביע. עיקרון זה יסויג, כמובן, באופן שניתן יהיה לממשו בכל עת, ובהתאם לפתרונות הטכנולוגיים הזמינים, מבלי לפגוע במימוש מטרות המערכת.
6. על מנת להבטיח כי המידע שיועבר מחברי הבורסה למערכת ההצבעות האינטרנטית ישמש, בכל פעם, לצורך ההצבעה הקונקרטי בלבד, הגישה למערכת תתאפשר אך ורק למורשים לבצע פעולות תפעול ותחזוקה שלה, והיא תהיה כפופה להפרדה מבנית (חומות סיניות) בינה לבין פעילויות אחרות – הן של הרשות והן של גורמים אחרים.

7. השימוש במערכת ההצבעות האינטרנטית ימיר את הצורך בקבלת אישור בעלות בניירות הערך מאת חברי הבורסה. אישור זה, הנדרש כיום על מנת להצביע באסיפות, למעשה מובנה בתוך מנגנון ההצבעה האינטרנטי כך שיראו בהמצאת הנתונים על אודות מצביעים פוטנציאליים מאת חבר הבורסה למערכת ההצבעות, כמתן אישור בעלות מצדו ביחס לאותה הצבעה.

ד. השפעת החוק המוצע על החוק הקיים

בחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1986, יתוקנו סעיפים 1, 35ב3, 52ל, והתוספות השישית והשביעית, ובחוק ניירות ערך (תיקון מס' 38), התשס"ט-2009 יתוקן סעיף 3.

ה. השפעת התיקונים המוצעים על התקציב

לא צפויה עלות מתקציב המדינה. יישום ההצעה יבוצע מתקציב הרשות ועלותו מורכבת מעלויות הקמת המערכת המוערכות בסך של 2.5 מיליון ₪, וכן מעלויות תחזוקה שוטפת המוערכות בסך של 1.9 מיליון ₪ בפריסה על פני 5 שנים.

ו. השפעת התיקונים המוצעים על ההיבט המנהלי והתקן

צפויות להיות השפעות על ההיבט המנהלי והתקן.

ז. מצורף בזה נוסח החוק המוצע.

תזכיר חוק מטעם משרד האוצר:

תזכיר חוק ניירות ערך (תיקון מס') (מערכת הצבעות אינטרנטית), התשע"ג-2012

1. תיקון סעיף 35יב3 בסעיף 35יב3 לחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968¹ (להלן – החוק העיקרי) אחרי סעיף קטן (ד) יבוא:

"(ה) על הצבעה באמצעות כתב הצבעה דרך מערכת ההצבעות האינטרנטית כמשמעותה בסימן ב' בפרק ז' לחוק ניירות ערך יחולו הוראות לעניין זה שייקבעו בתקנות לפי סעיף 89 לחוק החברות."

2. בסעיף 52 לחוק העיקרי, בסעיף קטן (א), אחרי פסקה (1) יבוא:

"(א1) לעניין חבר בורסה שאינו תאגיד מדווח – 240,000 ש"ח;"

3. בתוספת השישית לחוק העיקרי, אחרי פרט (1) יבוא:

"(א1) לעניין חבר בורסה שאינו תאגיד מדווח – 120,000 ש"ח;"

4. בתוספת השביעית לחוק העיקרי, בחלק ג', אחרי סעיף (5) יבוא:

"(א5) הפר את האיסור בדבר גישה לנתונים שהועברו אל מערכת ההצבעות האינטרנטית או ניסה לחדור שלא כדין למערכת ההצבעות האינטרנטית, והכל בניגוד להוראות סעיף 34א(א);"

5. בחוק ניירות ערך (תיקון מס' 38), התשס"ט-2009², בסעיף 3 - ערך (תיקון מס' 38)

(1) בפרק ז' לחוק העיקרי, בסוף הכותרת יבוא "והצבעה באמצעות מערכת הצבעות אינטרנטית", והאמור בו ייקרא "סימן א': דואר אלקטרוני מאובטח";

(2) הוספת סעיף 44 לחוק העיקרי – בטלה;

(3) בסעיף 44 לחוק העיקרי, בסופו יבוא "בפרק זה, "נמען" – גורם מדווח כפי שקבע שר האוצר, לפי הצעת הרשות או לאחר התייעצות עמה ובאישור ועדת הכספים של הכנסת."

(4) בסעיף 44 לחוק העיקרי –

(א) בסעיף קטן (א), במקום "לנמען כאמור בסעיף 44ח" יבוא "כאמור בסעיף 44ח לנמען";

¹ ס"ח התשכ"ח, עמ' 234; התשע"ב, עמ' 678.
² ס"ח התשס"ט, עמ' 284.

(ב) אחרי סעיף קטן (ב) יבוא :

"(ג) לעניין מסר אלקטרוני מאושר שעניינו נתוני הצבעה אינטרנטית כמשמעותו בסעיף 5א44, יחול סעיף קטן (א) בשינוי זה: במקום "בתום שני ימי עסקים ממועד ההגעה שצוין באישור האמור" יקראו "במועד פתיחת האסיפה שבעניינה נערכה ההצבעה האינטרנטית" במקום "במועד מוקדם יותר" יבוא "במועד מאוחר יותר", וסעיף קטן (ב) לא יחול." ;

(5) בסופו יבוא :

"סימן ב': הצבעה באמצעות מערכת הצבעות אינטרנטית

הגדרות 1א44. בסימן זה -

"חבר בורסה" – למעט חברי בורסה שאינם חברי מסלקה כמשמעותם בתקנון הבורסה, ואשר נתוני המחזיקים בניירות הערך באמצעותם, הנדרשים בהתאם לתקנות לפי סעיף 89 לחוק החברות, ידועים לחבר הבורסה הסולק בעבורם ;

"לקוח" – מי שפתח חשבון ניירות ערך אצל חבר בורסה ;

"לקוח בעל זכות הצבעה" – לקוח שבמועד הקובע מחזיק בנייר ערך המקנה זכות הצבעה באסיפה ;

"מועד קובע" – כפי שנקבע בהחלטה על זימון אסיפה לעניין זכאות מחזיק בנייר ערך להשתתף ולהצביע באסיפה והכל לפי הוראות הדין בעניין זה, ככל שנקבעו ;

"מחזיק בנייר ערך" – מי שלזכותו רשום אצל חבר בורסה נייר ערך, הנכלל בין ניירות הערך הרשומים במרשם ניירות הערך מאותו סוג על שם חברה לרישומים, ורשאי לפעול בעצמו בחשבון ניירות הערך שלו; ואולם, בחשבון ניירות ערך על שם קרן להשקעות משותפות בנאמנות כמשמעותה בחוק להשקעות משותפות יראו את מנהל הקרן, במקום הנאמן, כמחזיק ניירות הערך בחשבון כאמור.

מערכת הצבעות 2א44. (א) הרשות תקים מערכת מחשב אשר תאפשר אינטרנטית באמצעות רשת האינטרנט למחזיקים בניירות ערך, אשר לגביהם המציא חבר בורסה את המידע הנדרש בהתאם לתקנות לפי סעיף 89 לחוק החברות, להצביע באסיפות.

(ב) לשם אבטחת הנתונים שהועברו אל מערכת ההצבעות האינטרנטית או ממנה לפי סימן זה, תעשה הרשות שימוש במערכות תוכנה וחומרה מהימנות המעניקות, להנחת דעתה, הגנה סבירה מפני חדירה, שיבוש, הפרעה או גרימת נזק למחשב או לחומר מחשב, והמקנות רמה סבירה של זמינות ואמינות.

(ג) מערכת ההצבעות האינטרנטית תתעד פעולות שבוצעו בה, לרבות מועדן וזהות מי שביצע אותן.

(ד) המערכת תהא מגובה באמצעים מוגנים ומובטחים, והגיבוי ישמר בנפרד מהמערכת.

(ה) מערכת ההצבעות תמזער, ככל הניתן ובשים לב לחלופות טכנולוגיות מקובלות, את הסיכון לפגיעה בפרטיות לקוחות.

הפרדה מבנית 44א3. (א) על אף האמור בכל דין, מערכת ההצבעות האינטרנטית תהיה מופרדת ובלתי תלויה בפעילות אחרת של הרשות, ולא תתאפשר לרשות או לכל גורם אחר כל גישה לנתונים שהועברו אל מערכת ההצבעות האינטרנטית או ממנה, למעט לצורכי תפעול ותחזוקה של המערכת.

(ב) יושב הרשות ימנה ממונה על אכיפת ההפרדה המבנית, ובכלל זה על ביצוע כל הפעולות הדרושות על מנת להבטיח שההפרדה המבנית תקיים ולא יועבר מידע ממנה למעט לפי סימן זה.

סמכות הרשות 44א4. (א) הרשות תקבע כללים בנושאים המפורטים להלן; כללים כאמור אין חובה לפרסמם ברשומות, ואולם הרשות תפרסם ברשומות הודעה על קביעת כללים כאמור ועל מועד תחילתם:

(1) כללים בעניין אופן ההפעלה ושימוש במערכת ההצבעות האינטרנטית ומאפייניה, בין היתר, בעניינים אלה:

(א) סדרי פעולתה של מערכת ההצבעות האינטרנטית;

(ב) המאפיינים הטכניים של הפרטים הנדרשים לשם הזדהות במערכת ההצבעות האינטרנטית בהתאם לתקנות לפי סעיף 89 לחוק החברות;

(ג) הוראות טכניות והסברים בנוגע לשינוי או ביטול הצבעה שבוצעה באמצעות מערכת ההצבעות האינטרנטית, או ניהול ההצבעה האינטרנטית במקרה של שינויים בסדר יומה של אסיפה שזומנה;

(ד) הפרטים שיש לכלול במסר אלקטרוני מאושר שעניינו נתוני הצבעה אינטרנטית, צורתו ופורמט קובץ המחשב שבאמצעותו יומצא;

(2) כללים בעניין חובות חבר בורסה ללקוחו בקשר לחשבון ניירות ערך ביחס להצבעה במערכת ההצבעות האינטרנטית, וביצוע פעולות נדרשות ביחס למערכת ההצבעות האינטרנטית, בהתאם לתקנות לפי סעיף 89 לחוק החברות, בעניינים אלה:

(א) המאפיינים הטכניים של המידע והפרטים אותם נדרש חבר הבורסה להמציא ללקוח בעל זכות הצבעה;

(ב) המאפיינים הטכניים והמבנה של המידע והפרטים אותם נדרש חבר הבורסה להמציא למערכת ההצבעות האינטרנטית על אודות לקוחות בעלי זכות הצבעה;

(ג) הוראות בעניין הממשק של חברי הבורסה עם מערכת ההצבעות האינטרנטית.

(ב) כללים לפי סעיף קטן (א) וכל שינוי בהם יועמדו לעיון הציבור במשרדי הרשות ויפורסמו באתר האינטרנט של הרשות, ורשאית הרשות להורות בדבר דרכים נוספות לפרסומם.

(ג) כללים לפי סעיף קטן (א) ייקבעו בשים לב למימוש הוראות סעיף 44א2.

נתוני ההצבעה 44א5. (א) חל המועד לנעילת ההצבעה במערכת
במערכת
ההצבעות
האינטרנטית

ההצבעות האינטרנטית, תמציא מערכת ההצבעות
האינטרנטית למזמן האסיפה, באמצעות מערכת
דואר אלקטרוני מאובטח, מסר אלקטרוני מאושר
שענינו נתוני ההצבעה האינטרנטית, בהתאם
לכללים שתקבע הרשות לפי סעיף 44א(1)(ד);
מסר אלקטרוני כאמור יכלול פרטים ביחס
למחזיקי ניירות ערך אשר הצביעו במערכת
ההצבעות בלבד, או אשר הורו למערכת להעביר
פרטיהם כמפורט בתקנות לפי סעיף 35ב9 או
בתקנות לפי סעיף 71 לחוק החברות, לפי העניין;
בסעיף זה, "המועד לנעילת ההצבעה במערכת
ההצבעות האינטרנטית" – כמשמעותו בתקנות
לפי סעיף 89 לחוק החברות.

(ב) על אף האמור בסעיף קטן (א), רשאי יושב
ראש הרשות ובהיעדרו עובד הרשות שהסמיכו
לכך, אם נוכח כי מתקיימות נסיבות חריגות בקשר
לפעילות מערכת דואר אלקטרוני מאובטח,
להורות, למשך תקופה שיקבע ואשר לא תעלה על
התקופה המזערית הנדרשת בנסיבות העניין, כי
העברת נתוני ההצבעה האינטרנטית תיעשה שלא
באמצעות מערכת דואר אלקטרוני מאובטח, אלא
באופן שיורה; הוראה כאמור תפורסם באתר
האינטרנט של הרשות ובאמצעי תקשורת נוספים
כפי שימצא לנכון."

תחילה 6. תחילתו של חוק זה ביום תחילתו של חוק ניירות ערך (תיקון מס' 38),
התשס"ט-2009,³ ביום תחילתן של תקנות לפי סעיף 89 לחוק החברות לעניין
הצבעה באמצעות כתב הצבעה דרך מערכת ההצבעות האינטרנטית, או ביום
תחילתם של כללים לפי סעיף 44א4 כנוסחו בסעיף 5 לחוק זה, לפי המאוחר
מביניהם.

³ ס"ח התשס"ט, עמ' 284.

דברי הסבר

כללי ביום 27 ביולי 2009 פורסם ברשומות תיקון מס' 38 לחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968 בעניין מערכת דואר אלקטרוני מאובטח (להלן – תיקון 38). התיקון נעשה כצעד משלים לתיקון משנת 2003 בעניין החובה לדווח לרשות ניירות ערך (להלן – הרשות) באמצעות מערכת דיווח אלקטרוני (מגנא), וכחלק ממגמה רחבה של מעבר לדיווח וגילוי באמצעות האינטרנט.

תיקון 38 נועד להתאים את חוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968 (להלן – חוק ניירות ערך או החוק) לאפשרויות הטכנולוגיה שתאפשר לרשות לבצע מכלול של פעולות באמצעות האינטרנט. למעשה, תיקון החוק הרחיב את התשתית הקיימת במטרה לאפשר לרשות להמציא הודעות, דרישות, הוראות או כל מסמך אחר שהיא מוסמכת להמציאו לגופים המפוקחים על ידה באמצעות מערכת דואר אלקטרוני מאובטח (להלן – מערכת יעל), הכפופה לתנאים ולאפיונים שהוסדרו בתיקון החוק ובתקנות לפיו.

כעת, ובהתאם למגמה המתמשכת של מעבר לפעולות באמצעות האינטרנט, מוצע כי הרשות תקים מערכת הצבעות אינטרנטית שבאמצעותה יוכלו מחזיקי ניירות ערך, ככל שיחפצו בכך, להצביע באמצעות האינטרנט באסיפות השונות, ומבלי להידרש לקבלת אישור בעלות בנייר הערך מאת חבר הבורסה.

הקמת מערכת ההצבעות האינטרנטית נועדה לעודד בעלי מניות ומחזיקים בתעודות התחייבות מן הציבור (להלן - מחזיקים בניירות ערך) לממש את זכויות ההצבעה שלהם באסיפות. נכון להיום, שיעור השתתפות הציבור בקבלת ההחלטות באסיפות בעלי מניות בחברות ציבוריות או באסיפות מחזיקי תעודות התחייבות, הינו נמוך. הסיבות לכך מגוונות. כך למשל, ככל שהציבור מניח שרמת ההשפעה האפשרית של השתתפותו בהצבעה על קבלת ההחלטות היא קטנה, זה בוודאי משליך על נכונותו לממש את זכויות ההצבעה שלו.

פרויקט מערכת ההצבעות האינטרנטית יוצא מתוך נקודת הנחה שאחת הסיבות למיעוט השתתפות הציבור בהצבעות, נובעת מהיות הליך ההצבעה מסורבל ובלתי נגיש. בהתאם, מי שכבר מרים את הנטל הכרוך בהצבעה הוא, ככל הנראה, מי שההצבעה הקונקרטית בעלת חשיבות גדולה עבורו. אלא שהפרויקט אינו מכוון בהכרח למצביעים אלו.

מטרת הפרויקט הינה להקל את נגישותם של הזכאים להצביע באסיפות מקרב ציבור המשקיעים הרחב, למידע על אודות האסיפות ולאפשרות מימוש זכויות ההצבעה שלהם באסיפות, והכל לשם הפיכת אפשרות מימוש זכויות ההצבעה לפשוטה הרבה יותר. במילים אחרות, התכלית היא הסרת חסמים טכניים, ככל שהם אלו המונעים מציבור המשקיעים להיות אקטיבי יותר ולממש את זכויות ההצבעה שלו. התשתית המחשובית-טכנולוגית על פיה בנויה מערכת ההצבעות האינטרנטית תבטיח הגעתם של מידע ופרטים למי שזכאי להצביע באסיפה או לגורם שזימן את האסיפה, לפי העניין, באופן אלקטרוני

ומייד, ומבלי להידרש לסרבול ולעלויות הנלווים לתכתובת פיסית. מבחינת המצביע הפוטנציאלי הפרטי, וכן הגורם שזימן את האסיפה, ובכלל זה חברות ציבוריות, השימוש במודל החדש אינו כרוך בעלויות כלשהן.

מערכת ההצבעות האינטרנטית תקשר בין חברי הבורסה לבין מצביעים פוטנציאליים, ובין המצביעים עצמם לבין מזמני האסיפות. מצביע פוטנציאלי הוא לקוח של חבר בורסה אשר במועד הקובע, כפי שפורסם בדוח זימון האסיפה, מחזיק באמצעות חשבון ניירות ערך אצל חבר הבורסה בניירות הערך הרלוונטיים לאסיפה – מניות או תעודות התחייבות, ולפיכך יש לו זכות הצבעה. חברי הבורסה יידרשו, בהגיע המועד הקובע, להמציא למערכת את כל הנתונים על אודות מצביעים פוטנציאליים המחזיקים בניירות ערך באמצעותם, ומיד לאחר קבלת אישור המצאת הנתונים מהמערכת, להמציא למצביעים הפוטנציאליים הללו את המידע והפרטים הנדרשים להם לצורך הצבעה, ובכלל זה מידע על אודות האסיפה הרלוונטית (המידע הנכלל בדוח זימון האסיפה, כתב ההצבעה והודעות עמדה שניתנו) וקודי גישה לצורך ביצוע ההצבעה באמצעות מערכת הצבעות האינטרנטית. המצביעים, מצדם, ייגשו באמצעות קודי הגישה שקיבלו מחברי הבורסה ויצביעו בפעולה פשוטה, באתר אינטרנט ייעודי אשר ייפתח להצבעה במועד הקובע.

בסמוך למועד פתיחת האסיפה תינעל מערכת ההצבעות האינטרנטית ותייצר קובץ של נתוני ההצבעה שבוצעה דרכה. קובץ זה יועבר אל מזמן האסיפה באמצעות מערכת יעל. סך תוצאות ההצבעה – הן האינטרנטית והן הפיסית (לרבות באמצעות כתבי הצבעה שנמסרו למזמן האסיפה או שנשלחו בדואר רשום), ייבדקו וישוקללו על-ידי מזמן האסיפה לידי תוצאה מספרית אחת וידווחו לרשות ולציבור כדין.

מאחר והמודל המוצע לא נועד להחליף את האפשרויות הקיימות כיום (נוכחות פיסית באסיפות, הצבעה באמצעות מיופה כוח או באמצעות מסירת כתב הצבעה למזמן האסיפה או שליחתו בדואר רשום), נראה כי מבחינת המשתמשים מדובר בערוץ נוסף שיעמוד להם לשם מימוש זכויותיהם.

עם זאת, לאור יצירת מנגנון הצבעה אינטרנטי כולל, שנועד לאפשר הצבעה באסיפות השונות של כלל התאגידים המדווחים, תוך ממשק אחיד עם חברי הבורסה, מוצע לבטל את האפשרות הקיימת כיום לפיה חברות יכולות להקים מנגנון הצבעה אינטרנטי באופן עצמאי, בהתאם לתקנות החברות (הצבעה בכתב והודעות עמדה), התשס"ו-2005. יצוין כי אפשרות זו הינה תיאורטית בלבד שכן עד למועד כתיבת הצעת חוק זו טרם נעשה בה כל שימוש.

התיקון המוצע קובע בחוק הוראות בהסתמך, בין היתר, על תיקון מס' 38 בעניין מערכת יעל. התיקון, בשילוב עם ההוראות העוסקות בהצבעה באסיפות באמצעות כתב הצבעה המעוגנות בסעיפים 87 ו-89 לחוק החברות ביחס לבעלי מניות ובסעיף 35ב לחוק ביחס למחזיקים בתעודות התחייבות (להלן – הסדר ההצבעה בכתב), מהווים את התשתית המשפטית להקמתה ולפעילותה של מערכת ההצבעות האינטרנטית.

הסדר ההצבעה בכתב מאפשר למחזיקים בניירות ערך להצביע באסיפות במספר

מצומצם של נושאים על סדר היום באמצעות מסירת כתב הצבעה למזמן האסיפה או שליחתו בדואר רשום. בכתב ההצבעה מציין המחזיק בנייר את אופן הצבעתו, וככל שנייר הערך לא רשום על שמו, שכן במרבית המקרים ניירות ערך רשומים על שם החברה לרישומים – חייב לצרף גם אישור בעלות בנייר מאת חבר הבורסה שבאמצעותו הוא מחזיק בנייר הערך. החוק המוצע מרחיב את הסדר ההצבעה בכתב באופן שמחזיק בנייר ערך יוכל להצביע באסיפות, בכל הנושאים, באמצעות כתב הצבעה דרך מערכת ההצבעות האינטרנטית, וזאת מבלי לצרף אישור בעלות בנייר הערך מאת חבר הבורסה.

השלמת התשתית המשפטית להקמתה ולפעילותה של מערכת ההצבעות האינטרנטית, תיעשה בתקנות לפי חוק החברות ובכללים שתקבע הרשות.

מאחר שמדובר במערכת ממוחשבת בעלת ממשקים שונים, ולאור השינויים המתרחשים באופן תדיר בסביבה המחשובית-טכנולוגית, ברי כי יש מקום להסדיר עניינים מסוימים במנגנון ההצבעה האינטרנטי בתקנות. הסדרה בדרך זו יש בה כדי להבטיח את הגמישות הנדרשת ליצירת שינויים, תיקונים ושיפורים במנגנון ההצבעה, ככל שיתעורר הצורך בהם עם צבירת ניסיון ביישום ובהפעלת מערכת ההצבעות האינטרנטית. התקנות יתייחסו, בין היתר, לאופן השימוש במערכת והפעלתה, לחובות חברי הבורסה ביחס למערכת וכלפי לקוחותיהם ולהוכחת בעלות בנייר ערך באמצעות המערכת.

במסגרת הכללים שתקבע הרשות, יינתן, בין היתר, פירוט טכני להוראות התקנות ויסופקו הסברים בקשר למנגנון ההצבעה. הכללים נועדו להבטיח גמישות בהפעלת המערכת מבחינה מחשובית-טכנולוגית בהתאם לסביבה המחשובית-טכנולוגית המשתנה. החוק המוצע, הסדר ההצבעה בכתב, התקנות והכללים שלובים זה בזה, וביחד מהווים את מכלול ההסדרה של מערכת ההצבעות האינטרנטית.

סעיפים 1 תיקון סעיף 35ב3

תיקון מספר 50 לחוק הכניס לתוך החוק הוראות מהותיות ביחס לאסיפות מחזיקי תעודות התחייבות, ובין היתר נוסף סעיף 35ב3. בדומה להוראות חוק החברות המתחייבות לבעלי מניות, הוראות אלו מתייחסות למחזיקים בתעודות התחייבות, ובכלל זה הוראה המאפשרת למחזיקים בתעודות התחייבות להצביע באסיפות באמצעות כתב הצבעה.

התיקון המוצע מרחיב את הסדר ההצבעה בכתב באופן שמחזיק בנייר ערך יוכל להצביע באסיפות, בכל הנושאים, באמצעות כתב הצבעה דרך מערכת ההצבעות האינטרנטית. מאחר שתקנות לפי חוק החברות מהוות חלק ממכלול ההסדרה של מערכת ההצבעות האינטרנטית, מוצע לקבוע בסעיף 35ב3 לחוק הוראה המפנה לתקנות אלו ומחילה אותן, כך שכאשר ייקבעו במסגרת התקנות לפי סעיף 89 לחוק החברות הוראות בדבר הצבעה באמצעות כתב הצבעה דרך מערכת ההצבעות האינטרנטית הן יחולו לא רק ביחס להצבעה של בעלי מניות אלא גם ביחס להצבעה של מחזיק בתעודות התחייבות.

סעיף 2 ו-3 תיקון סעיף 52 והתוספת השישית

כמתואר לעיל, חברי הבורסה הינם חוליה מרכזית במנגנון ההצבעה האינטרנטית. כך למשל, אפשרות ההצבעה האינטרנטית תינתן רק לבעלי חשבון ניירות ערך אצל חברי בורסה, בקשר עם ניירות הערך המוחזקים בחשבון; במועד הקובע יידרשו חברי הבורסה להמציא למערכת ההצבעות האינטרנטית את כל הנתונים על אודות מצביעים פוטנציאליים, ומיד לאחר קבלת אישור המצאת הנתונים מן המערכת, יידרשו להמציא למצביעים הפוטנציאליים הללו את המידע והפרטים הנדרשים להם לשם הצבעה באינטרנט (למשל, קישורית לדיווח על אסיפה באתר ההפצה (מגנא) וקודי גישה לשם ההצבעה במערכת). חובות אלה, בהן יידרשו חברי הבורסה לעמוד על מנת לאפשר את ההצבעה האינטרנטית, יעוגנו במסגרת תקנות לפי סעיף 89 לחוק החברות. הנתונים שימציא חבר הבורסה למערכת יאפשרו לה לזהות את המצביעים דרכה לצורך רישום הצבעותיהם, ומכאן חשיבותם למנגנון ההצבעה האינטרנטית. בשל כך, נדרש להבטיח כי חברי הבורסה יעמדו בחובות אלו בעקביות. עניין זה הוא בעל חשיבות רבה ונוגע להבטחת פעילות רציפה ותקינה של המערכת. לפיכך, מוצע לתקן את התוספת השישית כך שהרשות תוכל להטיל על חברי הבורסה, ככל שיפרו את חובתם על פי המוצע, עיצום כספי מכוח סמכותה לפי פרק ח'3 לחוק, בהתאם לסכומים אותם היא רשאית להטיל על תאגידים מדווחים, והנגזרים מההון העצמי שלהם. ביחס לחברי בורסה שאינם תאגידים מדווחים, מוצע לקבוע עיצום בגובה 120,000 ש"ח לכל היותר (סכום המקביל לסכום העיצום הכספי אותו ניתן להטיל על תאגידים מדווחים שהונם העצמי בין 70 ל-140 מיליון ש"ח (דרגה ג)), ולא כנגזרת מההון העצמי שלהם, שכן אינו מדווח לרשות. ההפרות שבגינן תוכל הרשות להטיל עיצום כספי כאמור, יעוגנו במסגרת התוספת החמישית בד בבד עם קביעת החובות שעל הפרתן ניתן יהיה להשית עיצום כספי כאמור, הכל במסגרת התקנות. במקביל, מוצע לתקן את סעיף 52 כך שסמכות השר לשנות את התוספת השישית תהיה מוגבלת לסכום של 240,000 ש"ח ביחס לחברי בורסה שאינם תאגידים מדווחים.

סעיף 4 תיקון התוספת השביעית

כפי שיפורט להלן, מוצע לקבוע הפרדה מבנית קשיחה בין מערכת ההצבעות לבין פעילות אחרת של הרשות או של גורם אחר חיצוני לרשות, וזאת על מנת להגביל את השימוש בנתונים שיועברו אל מערכת ההצבעות לשם שימוש למטרות הנזכרות בחוק זה בלבד, קרי – הצבעה באסיפות.

אי לכך, מוצע לקבוע במסגרת התוספת השביעית לחוק כי הפרת ההוראות הללו, חדירה למערכת לשם גישה בלתי חוקית לנתונים שהועברו אליה או הפרת האיסור הנוגע לקיומה של ההפרדה המבנית יהיו נתונים לאכיפה המנהלית וחשופים לסנקציות שנקבעו בחוק.

סעיף 5 תיקון חוק ניירות ערך (תיקון מס' 38), התשס"ט-2009

ס"ק (1) לאור הזיקה בין ההסדרים שנקבעו שם לבין המוצע כאן בעניין מערכת ההצבעות, והעובדה כי תשתית מערכת יעל הינה תנאי הכרחי להקמתה של מערכת ההצבעות, מוצע לתקן את תיקון 38 ולהרחיב את ההסדרה שנעשתה במסגרתו, כך שתכלול גם את ההתייחסות למערכת ההצבעות האינטרנטית. בהתאם מוצע להתאים את כותרת פרק ז' 2 כך שתתייחס גם לנושא מערכת ההצבעות.

ס"ק (2) ו- (3) במסגרת תיקון 38 נוסף לחוק סעיף 44 שזו לשונו :

"44. הגדרות

בפרק זה –

"נמען" – כל אחד מאלה :

- (1) תאגיד מדווח ;
- (2) תאגיד שחלה עליו חובת דיווח לפי פרק ה'3 או פרק ה'4 ;
- (3) תאגיד שהגיש לרשות בקשה להתיר את פרסומו של תשקיף, אשר על פיו יציע לראשונה ניירות ערך לציבור ;
- (4) תאגיד שהגיש לרשות לראשונה בקשה לרשום ניירות ערך למסחר בבורסה, לפי פרק ה'3 או פרק ה'4 ;
- (5) מציע בהצעת רכש של ניירות ערך של חברה רשומה ;
- (6) חתם ;
- (7) נאמן לתעודות התחייבות, כמשמעותו בפרק ה'1."

הסעיף מגדיר את המונח "נמען" – אותו גורם אליו רשאית הרשות להמציא מסמכים באמצעות מערכת יעל. גופים אלה הם למעשה אותם הגופים המדווחים לרשות באמצעות המגנא: תאגידים מדווחים, תאגידים שחלות עליהם חובות דיווח לפי הוראות פרק ה'3 לחוק (תאגידי רישום כפול), תאגידים הפונים לרשות בבקשה להתיר להם להציע ניירות ערך לציבור (בקשה שאישורה יהפוך אותם לתאגידים מדווחים או לתאגידי רישום כפול), מציעים בהצעות רכש, חתמים ונאמנים לתעודות התחייבות.

מוצע לבטל סעיף זה, ולהמיר את הגדרת "נמען" בהפניה להגדרה "גורם מדווח" כפי שנקבעה בתקנות לפי החוק (תקנות ניירות ערך (חתמימה ודיווח אלקטרוני), התש"ס-2003). ההפניה תיעשה מסעיף 44ח שנוסף אף הוא בתיקון 38, ואשר בו נזכר לראשונה המונח "נמען".

ביטול הסעיף יבטיח חפיפה מלאה בין רשימת הגופים הנדרשים לדווח לרשות באמצעות המגנא, כפי שמוסדרת בתקנות כאמור, לבין אלה שיידרשו לקבל מסמכים מהרשות באמצעות מערכת יעל. יתרה מכך, לנוכח הדינמיות המאפיינת את שוק ההון, ובעקבותיה השינויים והגידול בסוגי המפוקחים של הרשות, עיגון רשימת הגורמים המורשים להשתמש במערכות האמורות (מגנא ומערכת יעל) בתקנות, חלף עיגונה בחקיקה הראשית, יאפשר גמישות רבה יותר במקרים בהם תידרש התאמת הרשימה לשינויים אלה. למשל, הכללת חברות בעלת רישיון זירה כמשמעותה בפרק ז'3 לחוק (זירות מסחר), מנהלי קרנות סל וגופים נוספים הפועלים בשוק בשנים האחרונות.

ס"ק (4) במסגרת סעיף 44ט (אשר נוסף לחוק בתיקון 38) נקבעה חזקת המצאה לפיה, יראו מסר אלקטרוני מאושר, שנשלח לנמען ונתקבל לגביו אישור הגעה אלקטרוני, כאילו הומצא לנמען בתום שני ימי עסקים ממועד ההגעה שצוין באישור האמור, אלא אם כן הוכח כי הנמען קיבל את המסר האלקטרוני האמור במועד מוקדם יותר (המונחים "מסר אלקטרוני מאושר" ו"אישור הגעה אלקטרוני" הוגדרו בתיקון 38). כמו כן נקבע כי אם מועד ההגעה חל ביום ו' בשבוע, ביום מנוחה כמשמעותו בסעיף 18א לפקודת סדרי השלטון והמשפט, התש"ח-1948 או ביום מנוחה שנקבע בחיקוק, יראו את מועד ההגעה כאילו חל ביום העסקים שלאחריו.

במסגרת התקנות ייקבע כי מערכת ההצבעות האינטרנטית תינעל בסמוך לפני פתיחת האסיפה הפיסית (במועד מדויק שייקבע בכללים מכוח סעיף 44א). במועד זה תעביר המערכת למזמן האסיפה את פרטי הגורם שהצביע ואופן הצבעתו, באמצעות מערכת יעל. כמו כן, מובן כי ההוראה בדבר חזקת ההמצאה הינה בעלת חשיבות מיוחדת בכל הנוגע להצבעה האינטרנטית. הוראה כזו למעשה מחייבת את הגורם הרלוונטי לגשת אל תיבת הדואר האלקטרוני המאובטח ולהוציא ממנה את פלט ההצבעות האינטרנטיות במועד הרלוונטי, כדי שיוכל לשקלל את ההצבעות הללו במניין באסיפה.

מובן שקביעת חזקת המצאה בתוך יומיים אינה מתאימה במקרה של הצבעה באינטרנט, הן בשל הצורך להבטיח קבלת הנתונים כבר בפתיחת האסיפה בעת קביעת המניין החוקי, והן לאור העובדה שתקנות ניירות ערך (דוחות תקופתיים ומיידים), התש"ל-1970 קובעות חובת דיווח מידי על אודות תוצאות אסיפה (תקנה 36ד), אותו נדרש לפרסם לכל המאוחר בתוך יום ממועד נעילת האסיפה.

לפיכך, מוצע להתאים את חזקת ההמצאה כך שבכל הנוגע למסר אלקטרוני מאושר שעניינו נתוני הצבעה אינטרנטית, יראו אותו כאילו הומצא לנמען עם פתיחת האסיפה הפיסית. זאת, בעוד כאמור, המסר עצמו יישלח למזמן האסיפה מספר שעות לפני כן. משמעות קביעה זו הינה כי מזמן האסיפה יידרש לגשת לתיבת הדואר האלקטרוני המאובטח בסמוך לפני פתיחת האסיפה, לשם משיכת נתוני ההצבעה האינטרנטית. לעניין זה חשיבות גם בכל הנוגע לקביעת המניין החוקי לאסיפה – אשר נעשית עם פתיחת האסיפה.

יובהר כי מדובר בחזקה. דהיינו, במקרה בו יוכח כי נתוני ההצבעה התקבלו מאוחר למועד פתיחת האסיפה, או שלא התקבלו כלל, ניתן יהיה לסתור חזקה זו. כך למשל, במקרה של כשל טכני בהמצאת נתוני ההצבעה האינטרנטית מהמערכת למזמן האסיפה (במקרה כזה נראה שאישור ההגעה האלקטרוני ישקף את הגעת המסר במועד המאוחר), או לחלופין – כשל במשיכת הנתונים ממערכת יעל. במקרה זה, האסיפה תתקיים בכל זאת, אך המידע המלא בעניין קיומו של מניין חוקי לאסיפה, וכן מניין קולות המצביעים יהיו כפופים לנתוני ההצבעה האינטרנטית, לכשיגיעו.

כמו כן, מוצע שלא להחיל את ההוראה לפיה אם מועד ההגעה שצוין באישור חל ביום שבתון, יראו אותו כאילו חל ביום העסקים שלאחריו. הוראה זו אינה רלוונטית במקרים

בהם מועד כינוס האסיפה חל ביום שבתון. במקרים כאלה, דרישה מהגורם שזימן את האסיפה כי ייכנס לתיבת הדואר האלקטרוני המאובטח וימשוך את נתוני ההצבעה האינטרנטית לפני פתיחת האסיפה, גם כשמדובר ביום שבתון, סבירה בנסיבות העניין. זאת, משום שבמקרה זה, להבדיל ממקרים בהם הרשות שולחת מסמכים שהנמען לא בהכרח מצפה להם, ניתן להצביע על ציפייה ועל מעורבות של הנמען בעצמו בקביעת התזמון לקבלת המסרים. קרי, הנמען קובע את מועד כינוס האסיפה, ולכן עליו לדעת שזמן קצוב לפני כן יידרש לגשת לתיבת הדואר האלקטרוני ולמשוך את נתוני ההצבעה האינטרנטית.

כמו כן, מוצע תיקון טכני לסעיף 44ט(א) כך שיובהר שהמונח "כאמור" מתייחס לאופן המצאת המסר האלקטרוני כמוסדר בסעיף 44ח, ולא להגדרת "נמען" כפי שמוצע להוסיף באותו הסעיף.

ס"ק (5) מוצע להוסיף את סימן ב' תחת פרק ז'2 לחוק, במסגרתו ייכללו ההוראות הרלוונטיות למערכת ההצבעות האינטרנטית (כאמור – תחת פרק ז'2 שעניינו מערכת יעל ומערכת ההצבעות). במסגרת סימן ב' מוצע להוסיף לחוק את הסעיפים הבאים:

סעיף 44יא הגדרות מוצע להגדיר את המונחים הבאים:

"חבר בורסה" – מוצע להגדיר מונח זה באופן מצומצם יותר מהשימוש הרגיל בו, כך שבתוך קבוצת חברי הבורסה, לעניין ההצבעה האינטרנטית, לא ייכללו מי שאינם חברי מסלוקת הבורסה ושיש חבר בורסה אחר הסולק בעבורם באופן שכלל נתוני המחזיקים באמצעותם ידועים רק לו.

כאמור, חברי הבורסה הם חוליה מרכזית במנגנון ההצבעה האינטרנטית, שכן ברשותם מצויים הנתונים על אודות מצביעים פוטנציאליים, הנדרשים להפעלת מנגנון ההצבעה האינטרנטי. הנתונים שימציא חבר הבורסה למערכת ההצבעות יאפשרו לה לזהות את המצביעים לצורך רישום הצבעותיהם.

לגבי אותם חברי הבורסה שאינם חברי מסלוקה – אם יש חבר בורסה אחר המבצע עבורם את פעולת הסליקה, והם עצמם אינם מכירים את נתוני האחזקות בניירות הערך של בעלי החשבונות אצלם, ממילא אין טעם בממשק ביניהם לבין מערכת ההצבעות האינטרנטית.

לאור האמור, מוצע כי לעניין ההצבעה האינטרנטית חבר בורסה יהיה אך ורק חבר בורסה המחזיק בנתונים הנדרשים על אודות האחזקות בניירות הערך הרלוונטיים להצבעה באסיפה. דהיינו, המערכת לא תתממשק לחבר בורסה שאינו חבר מסלוקה ואשר נתוני המחזיקים דרכו בניירות ערך ידועים לחבר בורסה אחר, הסולק עבורו.

ייתכנו מקרים חריגים של חברי בורסה שעל אף היותם נכללים בהגדרה "חבר בורסה" מוצדק שלא להטיל עליהן חובות בקשר למערכת ההצבעות האינטרנטית. על מנת לתת מענה למקרים אלו, מוצע להסמיך את יושב ראש הרשות לפטור חברי בורסה מחובות כאמור, כולן או מקצתן, והכל כפי שיפורט להלן.

"לקוח" – מי שפתח חשבון ניירות ערך אצל חבר בורסה. מאחר שפעולתה של מערכת ההצבעות האינטרנטית נשענת על ממשק בינה לבין חברי הבורסה, הרי שאפשרות ההצבעה באינטרנט תיפתח רק עבור מי שמחזיק בניירות ערך באמצעות חברי הבורסה.

"לקוח בעל זכות הצבעה" – לקוח שבמועד הקובע (כמוגדר להלן) מחזיק בנייר הערך הרלוונטי לאסיפה, באמצעות חשבון ניירות ערך אצל חבר בורסה. כלומר, מדובר בקבוצה מבין הלקוחות, אשר על פי החזקותיהם בניירות ערך מסוימים במועד מסוים כפי שנקבע בזימון האסיפה, קמה להם זכות הצבעה באסיפה קונקרטית. ביחס אליהם יחולו חובות שונות של חברי הבורסה. כך למשל, יידרשו חברי הבורסה ליידע אותם בדבר אסיפות הרלוונטיות להחזקותיהם בניירות ערך אשר זומנו במגנא ועל שינויים באסיפות כאמור, ולהקצות להם קודי גישה שבאמצעותם יוכלו לגשת למערכת ההצבעות האינטרנטית ולהצביע בפועל.

"מועד קובע" – סעיף 182(ב) לחוק החברות קובע כי "בעלי המניות בחברה ציבורית הזכאים להשתתף ולהצביע באסיפה הכללית הם בעלי המניות במועד שייקבע בהחלטה לזמן אסיפה כללית, ובלבד שמועד זה לא יעלה על עשרים ואחד ימים לפני מועד הכינוס של האסיפה הכללית ולא יפחת מארבעה ימים לפני מועד הכינוס". קרי, המועד הקובע לגבי בעלי מניות הוא כפי שנקבע בזימון, ובלבד שייקבע בין 21 ל-4 ימים לפני כינוס האסיפה. סעיף 182(ג) מסמיך את שר המשפטים לקבוע הוראות אחרות כאשר הדבר נדרש לצורך הצבעה באמצעות כתבי הצבעה.

סעיף 24ב35 אשר נוסף לחוק במסגרת תיקון מס' 50 קובע הוראות מקבילות בעניין המועד הקובע ביחס לאסיפות מחזיקים בתעודות התחייבות.

מבחינת מערכת ההצבעות, המועד הקובע רלוונטי בכמה מישורים: ראשית, במועד זה חברי הבורסה יידרשו להמציא למערכת את כל הנתונים על אודות מצביעים פוטנציאליים המחזיקים בניירות ערך באמצעותם, ומיד לאחר קבלת אישור המצאת הנתונים מהמערכת, להמציא למצביעים הפוטנציאליים הללו, את המידע והפרטים הנדרשים להם לצורך הצבעה, ובכלל זה מידע על אודות האסיפה הרלוונטית וקודי גישה לצורך ביצוע ההצבעה האינטרנטית. שנית, במועד זה נפתחת אפשרות ההצבעה באינטרנט עבור מצביעים פוטנציאליים.

מאחר ומוצע לאפשר הצבעה במערכת ההצבעות האינטרנטית לכל מי שקמה לו זכות הצבעה מכוח החזקה בניירות ערך מסוימים באמצעות חשבון ניירות ערך אצל חבר

בורסה, מוצע להגדיר את המונח "מועד קובע" באופן רחב כך שיתייחס לכל מחזיק בניירות ערך מסוימים ולכל אסיפה (להבדיל מ"בעלי מניות" ו"אסיפה כללית" כקבוע בסעיף 182 לחוק החברות או "מחזיקי תעודות התחייבות" כקבוע בסעיף 35ב24 כאמור), כמפורט להלן.

"מחזיק בנייר ערך" – הגדרה זו נדרשת לשם השימוש במונח במסגרת ההגדרות "לקוח בעל זכות הצבעה" ו-"מועד קובע" שלעיל. "לקוח בעל זכות הצבעה" הוא לקוח שבמועד הקובע מחזיק בנייר ערך המקנה זכות הצבעה באסיפה. "מועד קובע" הוא המועד כפי שנקבע בהחלטה על זימון אסיפה, בכפוף להוראות הדין, לענין זכאות מחזיק בנייר ערך להשתתף ולהצביע באסיפה. בהתאם, מוצע להגדיר מחזיק בנייר ערך, כמי שלזכותו רשום אצל חבר בורסה נייר ערך, הנכלל בין ניירות הערך הרשומים במרשם ניירות הערך מאותו סוג על שם חברה לרישומים, ורשאי לפעול בעצמו בחשבון ניירות הערך שלו. כלומר, כדי להיכלל בהגדרה "מחזיק בניירות ערך", יש לעמוד בשני תנאים מצטברים: האחד, החזקה בניירות ערך באמצעות חשבון ניירות ערך אצל חבר בורסה; השני, אפשרות לפעול בחשבון כאמור מבלי להידרש לאישור של גורם נוסף הרשאי לפעול בחשבון. כך למשל, בעלי מניות או מחזיקי תעודות התחייבות שלזכותם רשומים ניירות הערך בספרי חבר הבורסה, ואשר רשאים לפעול בחשבונם מבלי להידרש לאישור של גורם נוסף הרשאי לפעול בחשבון, יהיו רשאים להצביע באסיפות באמצעות האינטרנט, ובלבד שיחזיקו בניירות הערך במועד הקובע כפי שנקבע בהחלטה על זימון אסיפה. כמו כן, מוצע כי בחשבון ניירות ערך על שם קרן להשקעות משותפות בנאמנות כמשמעותה בחוק להשקעות משותפות יראו את מנהל הקרן, במקום הנאמן, כמחזיק ניירות הערך בחשבון כאמור. הסיבה לכך נעוצה ביחסים המשפטיים בין מנהל קרן והנאמן, ובכלל זה סעיף 76(ג) לחוק השקעות משותפות בנאמנות המחייב את הנאמן לתת למנהל הקרן ייפוי כוח להשתתף ולהצביע באסיפות כלליות. יובהר לענין זה, כי אפשרות ההצבעה האינטרנטית תהיה פתוחה גם עבור מי שמחזיק בניירות ערך אחרים (לאו דווקא מניות או תעודות התחייבות), ככל שיתקיימו אסיפות בעניינם ותקום למחזיק זכות להצביע בהן. כך למשל, לקוח המחזיק ביחידות השתתפות של שותפויות מוגבלות, הרשומות למסחר בבורסה בהתאם להוראות תקנון הבורסה. אין מניעה כי מבחינה פרקטית, אפשרות ההצבעה האינטרנטית תעמוד גם למחזיקי יחידות ההשתתפות, והכל בכפוף להוראות החלות עליהם בכל הנוגע לחובת קיום וניהול אסיפות.

סעיף 44א2 מערכת הצבעות אינטרנטית

במסגרת סעיף זה מוצע לכוון את מערכת ההצבעות האינטרנטית, אותה תקים הרשות, ואשר ייעודה הוא מתן האפשרות להצביע באסיפות באמצעות האינטרנט. כמו כן מוצע לקבוע כי השימוש במערכת יתאפשר למי שעומד בשני תנאים מצטברים: עליו להיות

מחזיק בניירות ערך בהתאם להגדרה המוצעת דלעיל (שעיקרה החזקה באמצעות חבר בורסה), וכן נדרש כי פרטיו יועברו למערכת ההצבעות במועד הרלוונטי שבו משתכללת זכותו להצביע (המועד הקובע). פרטים אלה ייקבעו בתקנות לפי חוק החברות. כלומר, מי שאינו נכלל בהגדרה "מחזיק בנייר ערך", מי שסרב להעברת פרטיו למערכת ההצבעות או מי שפרטיו לא הומצאו כנדרש למערכת ההצבעות, לא יוכל ליהנות מהאפשרות להצביע באסיפות באמצעות האינטרנט.

עוד מוצע לקבוע במסגרת הסעיף הוראות בעניין אבטחת מידע המועבר אל המערכת וממנה, בדומה להוראות אבטחת המידע הקבועות ביחס למערכת המגנא.

לשם אבטחת הנתונים שהועברו אל מערכת ההצבעות האינטרנטית או ממנה תעשה הרשות שימוש במערכות תוכנה וחומרה מהימנות המעניקות הגנה מפני חדירה, שיבוש, הפרעה או גרימת נזק למחשב או לחומר מחשב, והמקנות רמה סבירה של זמינות ואמינות. מאחר שהמערכת משמשת למימוש זכותו של מחזיק בנייר הערך להצביע, עליה לאפשר רמה גבוהה של אמינות ובכלל זה לעניין שיעון המערכת שישמש לפתיחה וסגירה של ההצבעה, וגיבוי למקרה של תקלה. העברת המידע על אודות הזכאים להצביע אל המערכת והשימוש בו במערכת ייעשה, ככל הניתן, באופן המצמצם את החשיפה של המידע המזוהה על אודות הזכאים להצביע. זאת, בכפוף, לפתרונות הטכנולוגיים הזמינים ומבלי לפגוע במימוש מטרות המערכת.

סעיף 44א3 הפרדה מבנית

מערכת ההצבעות האינטרנטית תוקם על ידי הרשות. כאמור, לשם הצבעה באמצעות המערכת יידרשו חברי הבורסה להמציא לה פרטים מזהים על אודות מצביעים פוטנציאליים, בהתאם למועד הקובע, ובכלל זה שמם המלא, סך החזקותיהם בניירות הערך הרלוונטיים להצבעה וקודי הגישה שהנפיק עבורם חבר הבורסה לשם הצבעה. פרטים אלה נדרשים הן על מנת שהמערכת תוכל לזהות את המצביע והן על מנת שתוכל, במסגרת נתוני ההצבעה, להעביר את פרטי המצביעים למזמן האסיפה לשם מניין נכון של הקולות ומניעת כפל הצבעה (כמובן שרק פרטיו של מי שהצביע בפועל, או מי שביקש זאת למטרת העברת "אישור בעלות אינטרנטית", יועברו למזמן האסיפה). לפיכך, על מנת להסיר כל חשש מפני זליגת המידע לצורכי פעילויות אחרות של הרשות, או של כל גוף אחר – ממשלתי או פרטי, מוצע לעגן מפורשות את הפרדה המבנית בין מערכת ההצבעות לבין פעילויות אחרות של גופים כאמור, כך שהגישה למערכת תתאפשר רק למורשים לבצע פעולות תפעול ותחזוקה של המערכת ולשם הבטחת פעילותה התקינה. עוד מוצע לקבוע שימונה אחראי לוודא קיומן של "חומות סיניות" כך שיובטח כי הנתונים ישמשו לפתיחת אפשרות ההצבעה ומסירת הנתונים על אודותיה בלבד ולא יעשה בהם כל שימוש אחר.

כאמור, מוצע כי "החומות הסיניות" לא יאפשרו גישה למידע שיגיע למערכת גם לגופים אחרים, ולא רק לרשות. כל זאת במטרה להבטיח למשתמשי המערכת כי התכלית היחידה של העברת המידע היא לצורך קיום האפשרות להצביע בדרך זו.

נושא ההפרדה המבנית הוא בעל חשיבות גבוהה ומשכך, כפי שפורט לעיל, הינו מגובה גם באמצעי אכיפה מנהלית בהתאם לתיקון המוצע לתוספת השביעית.

סעיף 44א4 הסמכה לכללים

מוצע להסמיך את הרשות לקבוע כללים, שיהיו טכניים במהותם, שבמסגרתם, בין היתר, יינתן פירוט טכני להוראות התקנות ויסופקו הסברים בקשר למנגנון ההצבעה. הכללים נועדו להבטיח גמישות בהפעלת המערכת מבחינה מחשובית-טכנולוגית בהתאם לסביבה המחשובית-טכנולוגית המשתנה, וכן יאפשרו שימוש במונחים שהינם שגורים בסביבה המחשובית-טכנולוגית אך פחות בחקיקה עצמה.

ביחס למערכת עצמה, ייקבעו הוראות בעניין סדרי פעולתה של מערכת ההצבעות האינטרנטית; המאפיינים הטכניים של הפרטים הנדרשים לשם הזדהות במערכת הנדרשים בהתאם לתקנות לפי חוק החברות; וכן, הפרטים שיש לכלול במסר האלקטרוני המאושר שעניינו נתוני ההצבעה האינטרנטית, צורתו של המסר ופורמט המחשב שבאמצעותו יומצא.

ביחס לחברי הבורסה, ייקבעו הוראות בעניין המאפיינים הטכניים של המידע והפרטים אותם נדרשים חברי הבורסה להמציא ללקוחותיהם ולמערכת בהתאם לתקנות לפי חוק החברות, והמבנה של המידע והפרטים אותם נדרשים חברי הבורסה להמציא למערכת; וכן הוראות בעניין הממשק של חברי הבורסה עם המערכת.

חברי הבורסה הינם כאמור חוליה משמעותית במנגנון ההצבעה המוצע. מצד אחד הם נדרשים להעביר למערכת ההצבעות האינטרנטית את כל הנתונים על אודות המצביעים הפוטנציאליים המחזיקים בניירות ערך באמצעותם, ומנגד – להעביר למצביעים עצמם את כל המידע הנדרש להם לצורך הצבעה, לרבות מידע על אודות האסיפה הרלוונטית וקוד גישה. הגישה לאתר ההצבעה תותר למצביע פוטנציאלי ככל שהמערכת תמצא התאמה בין הפרטים על אודותיו שנשלחו למערכת על ידי חבר הבורסה שדרכו הוא מחזיק בניירות הערך הרלוונטיים לאסיפה, לבין הפרטים שהקליד, ובכלל זה קוד הגישה שהמציא לו חבר הבורסה. משכך, קיימת חשיבות להסדרה מפורטת של פרטי הממשק הנדרש בין חברי הבורסה לבין מערכת ההצבעות האינטרנטית, הסדרה שהיא מחשובית-טכנולוגית בטבעה ומשכך מוצע כי עניינים מסוימים ייקבעו בכללים.

מוצע לקבוע כי הכללים יפורסמו באתר האינטרנט של הרשות, עם הודעה מפנה ברשומות בעניין פרסום הכללים (לרבות שינוי שחל בהם) ומועד תחילתם.

סעיף 44א5 נתוני ההצבעה במערכת ההצבעות האינטרנטית

ס"ק (א) מוצע לקבוע כי במועד שייקבע לסגירת ההצבעה האינטרנטית (לפני פתיחת האסיפה הפיסית, כפי שיקבע בתקנות ובכללים), תבצע המערכת הליך אוטומטי של איסוף נתוני ההצבעה האינטרנטית ועריכתו בקובץ שיועבר לגורם שזימן את האסיפה (להלן – קובץ הנתונים). הוראות לעניין קובץ זה (פרטיו, צורתו והפורמט שלו) ייקבעו גם הן במסגרת הכללים שתקבע הרשות.

קובץ הנתונים יועבר כמסר אלקטרוני מאושר באמצעות מערכת יעל, כך שיהיה נתון לכל סידורי אבטחת המידע של המערכת.

קובץ הנתונים יכלול אך ורק את פרטי הגורם שהצביע בפועל במערכת, ואופן הצבעתו, וכן את פרטי הגורם שלא הצביע אך ביקש כי פרטיו יועברו גם כן, כמפורט בתקנות לפי סעיף 35ב9 או בתקנות לפי סעיף 71 לחוק החברות, לפי העניין. פרטים של מצביעים פוטנציאליים אחרים, שנתוניהם הומצאו למערכת ההצבעות אך הם לא הצביעו באמצעותה, או שהצביעו באמצעותה ולאחר מכן ביטלו את הצבעתם, לא יועברו. כמוכן שבעל חשבון ניירות ערך אשר מלכתחילה, במסגרת ההתקשרות מול חבר הבורסה, ויתר על האפשרות להצביע במערכת – פרטיו ממילא לא יועברו אל המערכת, ומשכך לא יופיעו בקובץ הנתונים.

ס"ק (ב) על אף הדרישה לפיה קובץ הנתונים יועבר באמצעות מערכת יעל, מוצע להסמיך את יושב ראש הרשות או עובד שהסמיך לכך, להורות על אמצעי חלופי להעברת הקובץ לגורם שזימן את האסיפה, וזאת בנסיבות חריגות שלא יאפשרו העברה תקינה של הקובץ באמצעות מערכת יעל. כך למשל, במקרה של כשל שימנע את העברת קובץ הנתונים באמצעות מערכת יעל או את הגישה של מזמן האסיפה לשם משיכת המידע.

סעיף 6 תחילה

מוצע לקבוע כי תחילתו של החוק המוצע תהיה ביום התחילה של תיקון 38, של התקנות שיוקנו לפי סעיף 89 לחוק החברות לעניין הצבעה באמצעות כתב הצבעה דרך מערכת ההצבעות האינטרנטית או של הכללים שייקבעו לפי סעיף 44א4 המוצע, לפי המאוחר מביניהם, כאשר יום התחילה של התקנות ושל הכללים האמורים צפוי להיות מאוחר ממועד פרסומם ברשומות.